Brassó, 1891. VII. évfolyam, 59-ik szám. Csütörtök, november 19.

Bérmentetlen levelek el nem fogadtatnak.

Előfizetési árak:
Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:
Egész évre . . 7 frt — kr
Félévre . . . 3 " 50 "
Negyedévre . . 1 " 75 "
Külföldre egész évre 20 frank.

Egyes szám ára 5 kr. s kapható a kiadóhivatalban s Gross Gusztáv lottókollekturájában

BRASSÓ.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Az E. M. K. E. brassómegyei választmányának és a Brassói Magyar Polgári Körnek hivatalos közlönye.

Hirdetések fölvétetnek a kiadóhivatalban.

Hirdetések dija:
4 hasábos gármond-sor vagy annak helye 5 kr. Nagyobb és többszöri hirdetéseknél kedvezmény. Minden egyes hirdetmény után még külön 30 kr. bélyegdij fizetendő.

Nyilttéri közlemény sora 10 kr

Hirdetések és Nyilttér dijai előre fizetendők.

Megjelenik hetenkint háromszor: kedden, csütörtökön és szombaton.

Szerkesztőségi iroda
Brassó, Kolostor-utcza 26. szám alatt.
hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

Felelős szerkesztő:
Dr. WEISZ IGNÁCZ.
Kéziratok vissza nem adatnak.

A lap kiadó-hivatala:
Brassó, Kolostor-utcza 26. sz. a.
Ide küldendők az előfizetési pénzek és hirdetések dijai.

Államháztartás.

A kimutatás, melyet Dr. Wekerle Sándor pénzügyminiszter az állampénztáraknál a f. 1891. év III. negyedében előfordult bevételekről és kiadásokról közzétett, olyan, hogy a megnyugvás érzetét keltheti fel a közvéleményben.

Első látszatra nem vakit fényével a kimutatott eredmény; de a ki közelebbről tekinti s nem sajnálja a fáradságot, behatóbban tanulmányozni a számoszlopokat, az kénytelen az előtte feltáruló állampénzügyi képet kedvezőnek itélni, jóllehet a felületes szemlélet kevésbbé örvendetes benyomást képes kelteni.

A látszat ugyanis csal a jelen esetben is és mint mindig, az egész igazság most is csak azoknak nyilatkozik meg, kik nem maradnak a felszinen, hanem iparkodnak a dolgok mélyébe hatolni.

A czéhbeli pesszimizmus csóválja ugyan a fejét a fölött, hogy a harmadik negyed összeredménye az idén 7,028.435 frt-tal kedvezőtlenebb, mint a megelőző év megfelelő időszakának mérlege De, hogy helyes itéletet alkothassunk, tekintetbe kell vennünk azokat az elemeket, melyekből ez az eredmény keletkezett. És itt mindenek előtt konstatáljuk, hogy a III. negyedévi mérleg bevételei 4·7 millióval magasabbak, mint 1890-ben, egyszersmind hangsulyozni kell, hogy épen nem kivételes állami jövedelmekről van itt szó, hanem a nép adóképességének s az állami üzemek jövedelmezőségének rendszeres emelkedéséről.

Igy az egyenes adók és a fogyasztási adók kerek két millióval, a dohány- és az italmérési jövedék kerek egy millióval, az államvasutak két millió frttal jövedelmeztek többet, mint az előző évben.

Látjuk tehát, hogy a 4·7 milliónyi több-bevétel nem a véletlen eredménye, hanem logikai s ezért szükségszerü következménye ama ténynek, hogy állami jövedelmünk tényezői folytonos, szakadatlan virágzó fejlődésben vannak. Ezt a mozzanatot folyton szem előtt kell tartani, hogy az összeredmény megitélése körül helyes szempontot nyerjünk.

Ha a 4·7 millió bevételi többlet daczára kerek 7 millió frt hiány mutatkozik az összeredményben az előző évvel szemben, akkor tetemes kiadási többletnek kell szemben állnia a fokozott bevételekkel. Tényleg igy is van.

A kérdés csak az, vajjon ez a kiadási többlet könnyelmüen számba nem vett, nem gyümölcsöző több költekezés által okoztatott-e, vagy hasznos és jól indokolt beruházások és előrelátott egyéb kiadások által?

A kiadások közelebbi vizsgálatánál kitünik, hogy az egész plus két tételből ered; először az italmérési jogok után adott kártalanitási tőkék kamatai, melyek tulajdonkép az idei esztendővel kezdődtek, 4 3 milliót igényeltek, és másodszor a magyar-galicziai, a magyar északkeleti és az osztr.-magyar vasut államositása kerek 6 millióval terhelte az államadósságot. Ez a két tétel tehát magában foglalja majdnem az egész kiadási többletet, és e szerint mérvadók a szóban lévő eredmény megitélésére.

Nos tehát, hogy a regálé-kötvények után kamatokat kell fizetni, azt előre lehetett látni s igy senkit sem lephet meg; a kamatszükséglet pedig, melyet a vasutállamositások okoztak, hasznos beruházás, melynek jótékony hatása az állami finánciákra s népünk gazdasági erejének istápolására bőven behozza majd azokat a kiadásokat, melyeket értük tettünk.

Tehát indokolva lennének a több kiadások még akkor is, ha a 7 milliónyi hiány a folyó év végeredményét képezné. De szerencsére nem igy van.

Egyelőre csak három évnegyedről van szó, s nem az egész esztendőről. Ennek képe csak akkor lesz tökéletes, ha majd előttünk lesz a harmadik s utolsó negyed eredménye is.

Ámde tudjuk, hogy az állami bevételek Magyarországon épen az utolsó évnegyedben folynak be legerősebben, tehát alapos a remény, hogy a hiány az év végével tulnyomó részében fedezve lesz s az 1891. pénzügyi év az előirányzat szerint fog záródni.

Erre a bizalomra feljogositanak bennünket pénzügyminiszterünk eddigi fényes sikerei, kinek zseniális konczepcziói és szivós erélye a magyar állami pénzügyek fejlesztésében egy uj korszakot alapitottak, a virágzó fellendülés korszakát.

Belföld.

A hadügyminiszter a magyar delegáczió hadügyi albizottsága előtt tegnap válaszolt a hozzá intézett kérdésekre Rakovszky István előadónak s a többi felszólalóknak. — A válaszok azon része, melyben a magyar közjog és a nemzeti aspirácziók respektálása jött szóba, a már megszokott keretben mozgott; némi haladást a miniszternek csak az a nyilatkozat a tartalmazott, mely szerint az ezredek (használati) nyelvének uj beosztását helyezte kilátásba a legujabb népszámlálás adatai alapján. Ha az uj beosztást kellő igazságérzettel foganatositják, ez — sen is — a magyar nyelv további térfoglalását jelenti. — A magyarországi katonai akadémia felállitásáról azt tudtuk meg, hogy az 5 millió forintba kerülne s még mindig tanulmányozzák. — Egyetlen határozott előny gyanánt csak azt jegyezzük föl hogy a magyarországi katonai reáliskolákban ezzen tul a magyar nyelv kötelező tantárgy lesz minden tanulóra, tehát az itt tanuló osztrák fiukra nézve is.

A mi Magyarország közjogi helyzetének elismerését és a magyar nemzeti érzület kifejlődését illeti a közös hadsereg körében, kijelenti a hadügyminiszter, hogy ő mindenkor szivesen hozzájárult ahhoz, hogy ez megtörténjék és mindig ez az álláspont az, melyet ő mint közös hadügyminiszter elfoglalt. Ő a monarchia mindkét állama iránt ugyanazon érzelemmel viseltetik és soha sem jut eszébe, hogy a jelzett irány érvényesülésének akadályokat görditsen utjába. Szerencsés volt két magyar ezrednek parancsnoka lenni és mindig az előadó fejtegetései értelmében számolt Magyarország közjogi állásával. Meg lehet tehát a bizottság győződve arról, hogy előzékenységet fog tanusitani ez irányban.

Mint Bécsből velünk közlik, a hadügyi albizottságban holnap az Uzelácz-eset is szóba fog kerülni s megsürgetik a 79. gyalogezrednek Fiuméból más állomásra való áthelyezését is. Bauer br. válasza elé érdeklődéssel tekintenek.

A képviselőház nov 17-én déli 12 órakor Bokross Elek elnöklete alatt rövid ülést tartott. Bokross bemutatta a belügyminiszter leiratát, a mely f. hó 19-én Erzsébet királyasszony névünnepén a helyőrségi templomban tartandó ünnepélyes istenitiszteletre a ház tagjait meghivja. Továbbá bemutatta a főrendiház elnökének átiratát, a mely a főrendiház legutóbbi ülésén előterjesztett törvényjavaslatok elfogadását tudatja. A javaslatokat szentesités végett fölterjesztik ő

TÁRCZA.

Vallomások.

(Egy öngyilkosjelölt naplójából.)
(Folytatás és vége.)

Kőszéntől megfuladni, szép halál és olcsó! Az ember vesz 10 garas ára szenet, haza megy, beteszi jól az ajtót, ablakot, lefekszik és másnap Szent-Péter apostolnál ébred fel.

Mint becsületes embernek, most kötelességem volna az ajtóm előtt álló rendőrt beszólitani és uracskámat kezeibe szolgáltatni; hogy vigyék Lipót-mezőre az őrültek házába, megfigyelés végett; oda visznek manapság minden öngyilkos,-jelöltet és exgyilkost. És a vaskalaposok csakugyan konstatálják, hogy elméje zavart és tettét ez állapotban hajtotta végre.

Pedig sokszor csalódnak a jó urak, mert vannak, kik tettüket józan észszel vitték véghez, mert a kétségbeesés, a nyomor a protekczió hiány (ész se kell, ha ez van) és egyszer-másszor reménytelen szerelem is szüli mindkettőt.

Élő példa vagyok én. Eszem ép, egészségem volt és mégis a Dunába akartam ugrani ezelőtt 16 évvel, midőn nőmet és két fiamat a kolera elragadta oldalam mellől; ingó és ingatlanomat dobra verték, engem meg 56 éves embert kidobtak az utczára, félig meztelen 10 éves leánykámmal 24°-nyi hidegben. Harmadnapra őt is kivittük oda, „a hol nem fáj semmi", én meg egy tót napszámos, kinek egy liter pálinkát igértem a végtisztesség tételért.

Nem hiszem, hogy volt valaha még egy ily olcsó temetés!

Hja, de mikor még ezt sem tudtam kifizetni! a miért Janó elvitte, — miután jól elvert — kalapomat.

Ástunk az én kis szentemnek a temető árkában egy gödröt, betakartuk fagyos, havas földdel, elmondtunk egy-egy Miatyánkot, én magyarul, Janó tótul és a temetési menet bevonult a városba.

Egyedül álltam, nem volt senkim széles e világon. Éhes voltam, fáztam, nyomorult tehetetlen ember, mit tehetett mást, mint vizbe ölje magát.

Legolcsóbb halálmód. Tudtam, hogy a halál ölébe megyek, de tettem, mert a becsületérzés azt parancsolta, hogy halnom kell. Inkább a halál, mint a nyomor.

Egy szegény hordár, ki ott ácsorogott a Dunaparton, lesve a jó szerencsét, megsejté véghez viendő tettemet, megakadályozta öngyilkosságomat.

Szegény! pedig a mint később megvallá, számtalanszor akart a Dunába ugrani, mert 7 tagból álló családját, még kenyérrel sem tudta jól tartani . . .

Öt napig kóboroltam étlen-szomjan, a kutyákkal egy konczon rágódva, végre egy szemétdombon vártam az irgalmatlan kaszást, a halált. De ez nem könyörült rajtam, mert midőn eszméletemhez tértem, kórházban találtam magam. Félévig feküdtem itt.

A mint kijöttem a kórházból, beálltam utkaparónak. Nagyon jó keresetforrás! Itt annyi tőkét szereztem magamnak, hogy ezt a boltot nyithattam, hol azóta kőszénnel kereskedem, nagyban és kicsinyben.

Én is követhetném a hordár nyomdokát, okkal-móddal megmenthetném önt, de nem teszem.

Sokkal jobb szivü ember vagyok, mintsem meggátoljam abban, a mit tenni akar.

Isten őrizz! én nem vetem magam a végzet utjába, nem akasztom meg a világ folyását, hanem adok egy jó adag kőszenet, ön megfizet érte, elbucsúzunk, miközben látogatójegyeinket a kor szelleméhez mérten kicseréljük.

A viszontlátásig! Lehet, hogy holnap a menny, vagy a pokol tornáczában találkozunk, ha igaz, hogy e kettő közül egyik is létezik!

Ott aztán mint régi jó ismerősök üdvözöljük egymást . . .

Az öreg szavai megfagyasztták bennem a vért. Egyetlen egy szót sem birtam erre válaszolni.

Miután kiszolgáltatta a kért mennyiségü kőszenet, tántorgó léptekkel hagytam el a boltot.

Homályos agyvelővel futottam el hazulról, de most már agyam kábult volt. Támolyogtam, lábaim reszkettek, egész testemet a hideg borzongatta. Egy kapuhoz kelle támaszkodnom, hogy össze ne roskadjak és hogy erőmet némileg összeszedjem.

Még egyszer önkénytelenül visszanéztem azon bolt felé, hol az az jesztően hideg, igazsággal telt ember lakik. Még most is ott állt az ajtóban, s engem meglátva, vérfagyasztóan és hosszasan kaczagott: „A viszontlátásig!"

Lélekszakadva futottam, de az a kisérteties kaczaj és az az átkos szó, mint árnyék követett lakásomhoz, s egész hosszu éjszakán át tépelődtem és vajudtam, mig végre beláttam, hogy küzdve és szenvedések között is élnünk „k e l l," mert ez kötelességünk, emberi rendeltetésünk.

Miskolczi Henrik.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

felségéhez. A jegyzőkönyv hitelesitésével az ülés véget ért.

Az országos 48-as párt megalakulása. Ugron Gábor és 20 kilépett párthive elvégre s nem kevés viszontagság után végleg parlamenti párttá alakult s legközelebb „manifesztummal" fogja megállapitani politikai programmját. A pártba most már azok is beléptek, a kik ekkoráig az orthodoxokat elhagyták, de egyelőre semleges állást foglalták el. Sőt közelebb, hir szerint, még többen is belépnek, mivel az orthodox párt teljesen visszaesett a Polónyi-frakczió uralma alá, mely a választászsokat lázas sietséggel szervezni, — de valószinüleg igen sok helyütt bele fog ütközni az 1848-as párt jelöltjeibe. Meg kell jegyezni még azt is, hogy Ugron Gábor el van határozva a párt ügyeit személyesen vezetni s e végből gyakrabban és hosszabban fog Budapesten tartózkodni. A kis párt általában lehangoltságából egészen kiépült s igazai érdekében minden akcziót meg fog inditani. Tagjai nem is kételkednek abban, hogy az orthodox párt-regime nyüge alól számosan fognak hozzájuk menekülni, hogy a szélső pártot politikailag reorganizálják sulyos betegségeiből.

Külföld.

Nov. 15-én kezdte meg ujra a német Reichstag munkálkodásait. Trónbeszéd nem volt, mivel nem kezdődik uj ülésszak, hanem csak a nov. 10-ig elnapolt ülések folytattatnak. A bizottságok már meg is kezdték néhány nap óta müködésüket. A tárgyalásoktól, melyek közt a kereskedelmi szerződésekéi lesznek legfontosabbak, a kormány és a pártok közti viszony tisztázását várják. Hogy megjelenik-e Bismarck hg. a Reichstagban és mikor, az még bizonytalan.

A franczia miniszterválság veszélye egyelőre elháritottnak tekinthető. Negyven monarchista képviselő ugyanis a mult csütörtökön megegyezett, hogy a politikai veszekedéseket a gazdasági érdekeknek alárendelik s nehogy az uj vámtarifa behozatala késést szenvedjen, még az esetben is a kormány által ajánlandó napirendet fogadják el, ha a radikálisok külügyi interpellácziók által kellemetlenségeket akarnak okozni a kormánynak.

A román miniszterválság is véget ért — egyelőre. Vernescu keresztülvitte akaratát, a mennyiben két jelöltje, Vericeanu és Blaremberg tárczát kaptak. — Napi hireinkben külön tudósitást hozunk.

Belgrádból azt az érdekes hirt jelentik, hogy Milán király lemondott összes törvényes és alkotmányos jogairól Szerbiában. Dr. Dokics, a ki nála volt Párisban, vette őt rá erre. Hogy mily áron — azt még nem tudni.

Rómában a békekongresszus nov. 16-án délelőtt és este tartott üléseiben elfogadta azt az inditványt, hogy a népek között szerződésileg állandó választott biróság állapittassék meg. Az erre vonatkozólag előterjesztett több más inditványt a jövő kongresszusra halasztották. Azt a javaslatot, hogy Európa kormányai hivassanak fel, hogy differencziáikat a választott biróság elé terjeszszék, elfogadták. Ezután Bonghi elnök élénk tetszés közt tartotta meg záróbeszédét. A jövő kongresszust Bernben tartják meg.

A braziliai forradalom.

A távíró naponta hoz hireket a Braziliában ujból kitört forradalomról, melynek végczéljait s következményeit azonban e hirek nem világositják meg. Az ottani viszonyok ismerői állitják, hogy a nagy birodalom, melynek területe kis hiján akkora, mint egész Európáé, darabokra fog bomlani s az utolsó hirek ezt igazolni látszanak. Az Uruguay köztársasággal határos legdélibb fekvésü tartomány, Rio Grande do Sul, már kikiáltotta függetlenségét.

Egy rendelkezésünkre bocsátott, Rio de Janeiróban október hó 10-én kelt magánlevél az ily nagy mérveket öltött mozgalom kicsinyes eredetéről tartalmaz néhány érdekes adatot, de megvilágitja az uralkodó elégedetlenség valódi okait is, s időszerünek tartjuk ebből egyet-mást közölni.

„A himlő járvány még mindig borzasztó módon pusztit, s az emberek százával halnak naponként, kivált a négerek. Ragályos betegségek számára Rio a lehető legkedvezőbb talaj, s a mióta itt vagyok, még mindig uralkodott járvány. Az iszonyu sárgaláz után mint ujdonság jött az influenza, mely itt szintén ezreket pusztitott el, s most meg a himlő. S ennél talán még nagyobb nyavalya a rengeteg drágaság, mely minden európai fogalmat felülmul. Ma feleségem, kis lányunk nagy bánatára kijelentette, hogy paradicsommártást nem főzhet többé, mert egy diónyi nagyságu paradicsomalmát 10 kron alul nem kaphatni. Egy fej káposzta 1 frt 50 —2 frt, egy kis kötegecske vörös répa, egy adag salátának való 1 frt 50 kr. Egy kirántani való kicsi csibe 2 frt, egy sütni való nagyobb 4 frt, stb.

Hogy a kávé s czukor olcsóbb, mint Európában, az a megélhetést nem könnyiti meg.

Lakásomért eddig havonta 300 milreist (körülbelül ugyanannyi forint) fizettem, most havi ötszáz milreisra ütötte fel árát házi gazdám s az üzleti helyiséget 4500 milreis évi bérről 6000-re, a mit nagyon türhető s mérsékeltnek kell mondanom; mások hasonló helyiségért ennek kétszeresét, sőt háromszorosát is fizetik.

Ez óriási drágulásnak egyetlen oka papirpénzünk árfolyamának állandó hanyatlása mióta köztársaság lettünk, s e viszonyok nem épen alkalmasak a köztársaságot rokonszenvessé s népszerüvé tenni.

Ily viszonyok között a legkisebb zavargás is komoly aggodalmakra szolgáltat okot. Ilyennek a minap akaratunk ellenére tanui lettünk. Mult héten az olasz operában voltunk, hol Mascagninak Európában is oly nagy tetszéssel fogadott „Cavalleria rusticana" ját adták. Nehezen szántam rá magam, hisz egy ily szinházlátogatás itt, európai fogalmak szerint, egész kis vagyonba kerül, s a vége majdnem az volt, hogy semmit sem hallottunk, s komoly veszélybe is keveredhettünk volna.

A karzati publikum infámis lármásan viselte magát, az olaszok impresszárióját hivták, hogy kifütyölhessék s megdobálhassák, mert több operát igért, mint a hányat szinre hozott.

Ez előadás az utolsóelőtti volt. Egy órai éktelen zaj után az előadás végre megkezdődött, ámbár az élvezetet a folytonos zsivaj s a nézők közbekiáltása nagyon kétségessé tette.

Másnap — szerencsére nem ekkor mentünk mi az operába — a dolog óriási botránynyá fejlődött, a rendőrség ki akarta a karzatot üriteni, de a dologból verekedés fejlődött, mely a szinházról az utczára terjedt.

A békés publikumot pánik fogta el, az emberek tolongtak, számosan megsebesültek, néhányat agyonnyomtak. Végül katonaság állitotta helyre a rendet. Másnap az egész város lázongott. Az elkeseredés a rendőrség ellen irányult, s a rendőrségi laktanyákat ostrom alá fogták. A hol rendőr látható volt, kövekkel hajigálták s revolverekkel lövöldözték. — Több helyen egész szabályszerü utczai harcz fejlődött, a kövezetet feltépték s torlaszokat épitettek.

A rossz tréfának természetesen sok áldozatja van, sokan sebesültek meg, s a halottak száma is tetemes. Az utóbbiak majdnem kivétel nélkül olyanok, kiknek a dologban semmi részük nem volt.

Az egész skandalumot nemes egyetemi ifjuságunk provokálta, s az utczai csőcselék folytatta, hogy lophasson s rabolhasson. E tekintetben teljesen olyanok a viszonyok itt, mint Budapesten, a mi a pesti egyetem ifjuságának nem épen dicsőségére szolgál.

A mint a londoni sürgönyökből látom, ez eseményeket Európában komoly zavarok bevezetésének tekintik; szerencsére ugy látszik, e pesszimisztikus felfogás egyelőre még jogosulatlan, mert két nap óta ismét béke s nyugalom van az egész városban. Hogy mit hoz a jövő, azt sejteni sem lehet, mert elégedetlenségre van ok elég."

A következmények az európai felfogás jogosultságát beigazolták, s a fentiekben leirt események tényleg komoly bonyodalmaknak képezték bevezető részét.

Román lapszemle.

A csehek fehérhegyi vesztett csatájuk évfordulójáról (nov. 8.) megemlékezett a „Narodny Listy," aztán a „Gazeta" is. Erre aztán nem sokára következett legfelsőbb helyről amaz ismert nyilatkozat, mely keményen rásujtott az ifju csehekre és közvetve a „Gazetára" is.

Vártuk, hogy megemlékezzék erről a „Gaz." is, hogy olvasóit tájékoztassa a legfelsőbb helyről jött lesujtó itéletről, de elhallgatta. Kár volt elhallgatni, mert ezzel tartozott olvasóinak, kiket cseh koszttal olyan sokáig táplált, mióta a bruderekkel Prágában kezet szoritott a federatiuna érdekében. Kárba veszett az utazás, a cseh tószt és a sok vezérczikk. . , Most már hazai bajokról irja a vezérczikkeket. El van keseredve némely román irástudók szolgasága és gyávasága miatt, kik az iskolai és egyházi ügyek éllén állván, ezek nek gyávasága kihat a kisebbekre, t. i. tanitókra is. Most tudósitják a Szilágyságból, hogy ott hat tanitó 30—30 forint jutalmat kapott a magyar nyelvben tett előhaladásért. Nem tudja, hogy honnan került ez a pénz, de felteszi, hogy a zilahi „Vesselényi"-alapból, melynek czélja a magyarositás.

Akárhonnan került is, a „Gaz." ugy fogja fel, hogy ez nem egyéb, mint a Danadiák ajándéka, erkölcstelenitő (?) eszköz, a magyarositás előnyére, melynek hálójába azoknak alárendeltjei estek bele, kik Schlauch püspököt a magyarositó cultus vezérét udvariasságból üdvözölték. Másik szomorusága ismét az, hogy Arad megyében néhány román tanitó a megyei tanitó-egyletbe iratkozott. Az ilyen lépés a „Gaz." hite szerint, az egyházi nagyok gyengeségének (?) következménye.

Az ilyen románok gyengitik a nemzeti együvé tartozás ügyét mindenféle illetlen és szolgai megalázkodással. Ezek keresik a nagyok kegyeit és végzetes példákkal járnak elől s igy szó sem lehet a tanitók megfenyitéséről. Eléggé mutatják ezt a tót tanitók példája a „Gazetá"-nak. Ideje lenne, hogy szedjék össze magukat az egyház fejei. Ezt ugy kell érteni, hogy az egyház fejei tiltanák el a magyar nyelv tanitását és büntetnék meg az olyan román tanitókat, a kik a magyar nyelv sikeres tanitásáért jutalmat fogadnak el „Ezt követik a „Gaz." hite szerint a román nemzeti érdekek, fegyelem és nemzeti együvé tartozás. Mert ha nem védelmezik és becsülik minden erejökkel ezt a szent ügyöket, csak is az ő nyelvök és nemzetiségök ellenségeinek, t. i. a magyaroknak elnyomó terveit gyorsitják, és kebelükben a viszály és ököljog ösvényét készitik elő, a melytől óvja meg az Isten őket."

A t. olvasó láthatja e sorokból, hogy mennyire szivén hordja a „Gazeta" a magyar nyelv terjedését nem Romániaban, hanem Ungáriában. A magyar nyelv terjedése zavarja az ő federationális terveit. Mennél jobban terjed a magyar nyelv s erősödik ezzel a magyar haza, annál inkább tünnek az ő ábrándjai, hogy valaha nemzetiségi darabokra lehessen tépni az egységes magyar hazát. Egyházi és világi román nagyok, hallgassatok a „Gazetára" és segitsétek őt ábrándjainak megvalósitásában! Az ő ellenségei, már t. i. mi magyarok, a béke idejét önkényes terveik megvalósitására akarják használni. No, igyekezzenek tehát a románok is e czélok meghiusitására, melyek a magyarositásra vannak irányitva.

Azonban ezt csak ugy tehetik a románok, ha szigoruak lesznek önmaguk és gyengeségeik iránt. Mert mi lenne belőlük, hogy ha eltürnék ők, hogy az ármány és rosszakarat beléjök szurja a mérges tüt. Használják tehát fel a románok az időt és igyekezzenek belül erősödni, mert csak igy lesznek képesek a román nyelv és nemzetiség elleneinek terveit meghiusitani.""

Igy okoskodik a vasárnapi „Gazeta" (244. sz.) vezérczikkében. Gyülölet és harcz mindenütt a magyar nyelv ellen, holott ő is a magyar törvények védelme alatt él és garázdálkodik egy nap ugy, mint a másikon; sajnálatra méltó nyomdafesték vesztegetés!

Jó kedve kerekedett, mert Popu Traján e hó 15-én kiszabadult a szegedi szállásról, a hol kedve ellenére egy évig tartózkodott s ezután ismét munkatársa lesz a „Gazetának." Örömmel üdvözli a kedves társ kiszabadulását, a ki most már csak el fogja hinni, hogy magyar ez a föld, ez a haza, a hol neki is élni halni kell. A „Gaz." szerint jó (?) példát adott az ifjuságnak a nagy munka befejezésére, a román nép jogának visszaszerzésére. Hátra van még Macavei lelkész, a kinek még két hónapig van szüksége az önmegtagadásra, e két hónap férfias eltöltésére. Tehát az a jó példa, ha azt hirdetik, hogy ez a haza nem magyar haza és a kit ezért megbüntetnek, az ilyen jó példát ad az ifjuságnak. Nem lesz sok a jóból?

Cz.

Tanügy.

Az országos középiskolai tanáregyesület brassói köre a mult szombaton tartotta második rendes havi gyülését, melynek folyó ügyek elintézésén kivül, főtárgyát a középiskolai ifjuság megfelelőbb testi nevelése érdekében való teendők megvitatása képezte.

Méhely Lajos, mint a kédés előadója a fennálló bajokat s hiányokat a tőle megszokott szakavatott alapossággal ismerteti, a statisztika kapcsán kimutatva, hogy Európa összes kulturnépei között Magyarország müvelt néposztályainak átlagos életkora a legrövidebb és pedig tetemesen rövidebb mint akár Ausztriában is, mely szintén sokkal kedvezőtlenebb viszonyokat tüntet már fel, mint Németország, Francziaország vagy épen Anglia,

Magyarázat Ábrahám nevének eredeti jelentőségéhez.

A „Brassó" 57-ik számában, általam nagyon tisztelt Szimányi tanár ur Ábrahám nevét etymologice „sok nép atyjához" füzi. Legyen nekem megengedve Brugsch Henrik „Josef in Aegypten" czimü, a rodenburgi „Deutscher Rundschau" 1890. II. (246—248. oldal) müvéből egyet-mást idézni, mi által az Ábrahám szónak másféle magyarázata sokkal valószinübbnek tünik.

Brugsch azt irja: Az aegyptomi „Ab" szóval, melynek eredeti jelentősége a bélyegzésnek, valamit pecséttel elzárni felel meg, az uj állam (Aegyptom) első idejétől, tehát Krisztus előtt körülbelől 1700 esztendővel a házi szolgáknak egy bizonyos nemét és a pharaoni udvar bizonyos magasb tisztviselőit jelzék, kiknek kötelessége volt a konyhát és pinczét zár alatt tartani, szóval azokat, kik az étel és ital szigoru ellenőrzésével voltak a czélból megbizva, hogy urok tisztátlan ételek és italok által a megmérgezéstől megóvassék. Ezek egyenlők voltak a persa udvarban ma is meglévő abdarokkal.

Brugsch Henrik aegyptológusnak ezen magyarázata nem zárja ki ugyan, hogy az „Ab" szó atyának is használtatott, miután a pater familiás a parentesek és más családtagok felett mint főnök arra ügyelt, hogy a törzsistenek a megfelelő tisztelet adassék meg. A bibliában az Isten szolgájának elnevezése Isten legnagyobb papját illette meg.

Ábrahám nevének akképi magyarázata t. i. mint „sok nép atyja" Brugsch Henriknek fenti magyarázatánál fogva valószinütlennek tünik. Egy atyai méltóságnak elnevezése 3500 évben különböző jelentőséget vesz fel és Brugsch fejtegetései az „Ab" jelzővel magyarázott méltóságnak, a mint ez harmadfélezer év előtt használtatott, oly világosan szó a mellett, hogy ő a conservativ keletet sok irányban ismeri, és hogy bátran lehet mondani, hogy akkép volt, mint ő állitja.

Legyen szabad még hozzátennem, hogy mit mond Brugsch a Mózes első könyvének héber szövegében előforduló aegyptomi szó „Adon"-ról. Ezen szó a helyettesitőt jelenti egy magasabb hivatalban. Ébers György a lipcsei tanár és aegyptologus „Josua" cz. regényében (2. kiadás, 1890. 105. lap) az Adon szót akkép forditja: etwa unser Adjutant.

Az aegyptusi köszönés „Abrek" (hozzá értendő még suza haak) Mózes első könyvében Brugsch szerint annyit jelent: szolgálatodra készen állunk.

Fogadja tekintetes szerkesztő ur nagyrabecsülésemet.

Brassó, 1891. nov. 16-án.

Trausch József,
földbirtokos.

Iskola Alapitvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Utal továbbá a sorozásnak nálunk köztudomásulag igen kedvezőtlen viszonyaira, s ezek okául ifjuságunk testi nevelésének elhanyagoltságát tünteti fel. Ennek jellemzésére térve át, kimutatja, mennyire elégtelen a mai tornatanitás, mely különben is nagyrészt csak a tantervben létezik, de nem a valóságban. Megfelelő tornatanitó nem kapható, mert azok dijazása azokat a napszámosok kategóriájába helyezi, pedig a tornatanitónak is egyetemi müveltséggel biró, nemcsak gyakorlott akrobatának, de peadagógusnak s physiologusnak kellene lennie. Nem osztja azok nézetét, kik a heti két órában való tornatanitást teljesen értéktelennek mondják, de ma tényleg e két órai tornatanitás is minden kritikán alul áll még, a legtöbb középiskolánál.

Magának a tornatanitásnak reformálása azonban nem volna még elég, van sok egyéb teendő is. Tantervünk s az ahhoz kiadott utasitások az elvégzendő tananyagot tulságos terjedelemben szabja ki; az iskolai kötelezettségeit hiven teljesitő tanuló elcsenevész, mert annyit kell könyvei s dolgozatai mellett ülnie, hogy testi fejlődése e mellett okvetlen kárt szenved. Ha tanulóink égészségi állapota általában kedvező, ugy ennek okát főképen abban látja, mert legnagyobb részük nem igen töri magát iskolai teendői elvégzésében. Lényeges hibának tartja a mai tanórabeosztást is, mely a serdülő gyermeknek egész nappalját elfoglalja, s főként kárhoztatja a délutáni két órakor való tanitást, mely időben a testnek, az emésztésnek, a testi jólét és fejlődés szempontjából oly fontos munkáját kell végeznie, s kimutatja, mennyire akadályozza s hátráltatja azt, ha szellemi munka által zavarjuk. Tévedés volna azonban a fejlődés minden károsodásáért csak az iskolát hibáztatni. Nagy része van ebben a tanulók lakviszonyainak, hiányos tápláltatásuknak is.

Mindezek alapján előadó megfelelőbb viszonyok megteremtése végett a következőket tartaná szükségeseknek, és javasolja, hogy a központi választmány kéressék fel ily értelmü fölterjesztést intézni a vallás- és közoktatási m. kir. miniszter urhoz:

1. Egyelőre egynéhány iskola mellett tekintetbe vételével azon vidékeknek, melyeknek lakossága szegény, minden igényeknek megfelelő internátus volna szervezendő, mely nem csupán megfelelő lakást és étkezést nyujtana a benne elhelyezetteknek, de birna megfelelő tágas játszótérrel mozgási játékok számára is, a milyenekkel birnak az angol Collegek, melynek volna nyárára növendékei számára uszodája, télire korcsolya pályája és tágas födött játszóhelye is. Ez intézetek volnának hivatva mintegy kiindulási pontjául szolgálni a testi nevelés tekintetében fejlődő egészségesebb jövőnek,

2. A ma tulterjedelmesen kiszabott középiskolai tananyag korlátoztassék.

3. Elméleti tárgyaknak a délutáni órákban való tanitása szüntettessék be s az egész elméleti tanitás a délelőtt folyamán fejeztessék be.

4. Az órarend összeállitásánál csupán paedagógiai s didaktikai szempontok legyenek irányadók, minden egyéb szempont mellőztessék.

5, Minden középiskola köteleztessék az igényeknek megfelelő téli tornatermet berendezni.

6. A tornatanitó fizetése a középiskolai rendes tanárok fizetésével egyenlővé tétessék, s tornatanárul csak egyetemi képzettséggel biró, legalább egy évi tornatanitói tanfolyamot végzett egyén alkalmaztassék.

7. A tornaórák ne legyenek kapcsolatban az elméleti tanitással, de a szabad délutánokon tartassanak meg.

8. Minden középiskola köteleztessék mozgási játékokra alkalmas szabad, tágas játszótérről is gondoskodni, nyujtson továbbá módot, hogy növendékei nyáron uszhassanak, télen korcsolyázhassanak.

9. A tanárok felügyelete alatt történő ezen játékokon kivül, a tanulósággal rendszeres kirándulások rendeztessenek.

10. Végül ugyancsak az egészség érdekében, minden középiskolán tétessék kötelezővé az énektanitás.

A köztetszéssel fogadott értekezés, egyes tételeinek beható megvitatása után, egyhangulag elfogadtatott, s a körnek nagy számban megjelent tagjai lelkes éljenzéssel csatlakoztak a köszönethez, melyet az elnök, a felolvasónak, ép oly beható, mint érdekes és tanulságos értekezéseért mondott.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Erzsébet királyné Ő felségének mai névnapja alkalmából mi is megragadjuk az alkalmat, hogy felséges királynénk hü népével egyetemben hódolatunkat és szerencsekivánatainkat fejezzük ki a felséges királyné magas személye irányában. A szent-Ferencz-rendiek templomában nagy ünnepélyes mise tartatott zenekisérettel. A nyilvános épületeken a kitüzött lobogók jelzik a nap nagy jelentőségét. A helybeli áll. polg. leányiskola tantestülete pedig iskolai ünnepélyt rendezett. Erről jövő számunkban.

— A helybeli róm. kath. jótékony egylet idei második fillérestélyét szombaton, november hó 21-én tartja a „Central Nro• 1" vendéglő nagytermében. Ezen estély müsora a következő: 1. Mendelssohn Bartholdy: Nyitány „Ein Sommernachstraum", előadja a cs. és kir. gy. ezred zenekara. 2. a) Jensen A.: „Nyugtassad arczod arczomra édes....' b) Georges Rupér: „Rapelle-toi". Tenor, sóló, előadja Binder Jenő tanár ur, zongorán kisérve Jaschik Gyula ur által. 3. W. Wallace: „Paganini's Hexentanz Fantasie", zongorán előadja Bogdán Andorné ő nsga. 4. H. Vieuxtemps: „Fantasie Caprice", hegedün előadja Honigberger Helén k. a., zongorán kisérve Honigberger Róza k. a. által. 5. a) E. Grieg: „Wiegenlied", b) Erik Meyer-Hellmund: „Du fragst mich täglich", c) Reinhold Becker: „Frühlingszeit", előadja Giesel Julia k. a., zongorán kisérve Lassel R. tanár ur által. 6. Arany János: „A fülemüle", szavalja Végh Mátyás ur. — A háziasszonyok tisztét Werzár Antalné és Kellemen Ferenczné ő nagyságaik vállalták el. A pénztárnál dr. Vajna Gáborné és Haluskai Andrásné ő nagyságaik szerepelnek. Jegyszedőnők Dajbukát Gabriella és Koródy Irén kisasszonyok. Belépő dij 30 kr. Jegyek csakis estve 7 órától kezdve a pénztárnál válthatók, a hol a netaláni felülfizetések köszönettel fogadtatnak. Kezdete este pont 8 órakor. Müsor után táncz következik. Külön meghivók nem küldetnek ki.

— „Baross" névre keresztelte az immár „m. kir." Adria tengeri hajózási társulat legujabb hajóját, mely első utját Braziliába tette, s a mult napokban tért vissza Fiume és Triesztbe, teli rakománynyal. A „Baross" név varázshatása ez esetben is beigazoltatott, nagyobb s jövedelmezőbb rakománya magyar hajónak ez ideig még soha nem volt. 42453 zsák kávét hozott, mi körülbelül 2 millió forint értéket képvisel s 5 millió ember évi átlagos kávéfogyasztásának felel meg! Ez az ifjabbik „Baross" a valódi nagy-fuvaros, s kivánjuk, hogy első tényes sikerét számos ehhez hasonló kövesse, legyen mindinkább méltóvá nagy keresztpapájához.

— A csángó szoborra a helybeli önsegélyző és takarékpénztárból az oda koronként elhelyezett adományok után befolyt tőkekamat 10 frt 12 kr. E lapok 49. számában ki volt mutatva 554 frt 6 krajczár. A mostani kimutatott összeggel az eddig befolyt: 564 frt 18 kr. Brassó, 1891. november hó 17. Koós Ferencz.

— Elszámolás a csángó szoborra tett kiadásokról: A szobor árába Buzin Antal urnak 477 frt. A szoborra vésett feliratokért 34 frt 60 kr. Két kubik öl kőért az alapba 16 frt 40 kr. A szobor körüli kiadásokra Gödri ügyvéd urnak 35 frt 18 kr. Postaköltség 45 kr. Összesen 563 frt 63 kr. Az 564 frt 18 kr. bevételből az 553 frt 63 kr. kiadást levonva, marad 55 kr. Tekintettel, hogy a szobor még nincs körülkeritve, az adakozásokat e czélra is köszönettel fogadom, nyilvánosan nyugtázom és takarékpénztárba helyezem. Brassó, 1891. november 17. Koós Ferencz, kir. tanácsos, tanfelügyelő.

— A bukaresti Magyar dal- és mükedvelői kör folyó 1891-dik évi november $^{10}/_{22}$-én azaz vasárnap tarja meg „Zászlószentelési ünnepély-"ét. A kör tagjainak négy évi szoros összetartása és lankadatlan fáradozása végre lehetővé tette a magyar dal és szinmürodalomnak tiszteletére Bukarestben zászlót szentelhetni. A mily nagy volt a nemes törekvés az ifju testület tagjaiban, épen oly nagy érdem illeti bukaresti magyar testvéreinket, kik a lefolyt négy év alatt áldozatkész pártfogásuk által lelkesitették és buzditották magasztos foglalkozásában a kör tagjait. Ennek köszönhető, hogy e kör nem riad vissza a kezdet nehézségeitől és hogy e kör rövid 4 évi fennállása után zászlószentelési ünnepélyt rendezhet. Az ünnepély a nevezett napon délután 2 órakor veszi kezdetét, a bukaresti magyar társulat — e czélra ujonnan diszitett — nagytermében, (Strada Brezoiano Nro 9), hol az ottani rom. kath. és ev. ref. egyházak lelkészeinek egyházi és ünnepi szónoklataik kiséretében a zászló felavattatik. — Ezt követi az ünnepélyes „szögbeverés", melyet a zászlóanya — a bukaresti osztrák-magyar főkonzul, lovag Szuzzara szeretetre méltó neje ő méltósága — lesz kegyes megkezdeni; őt követik a kör alapitó és rendes nő és férfi tagjai.— Az ünnepély alatt a kör dalkara és esetleg vendég dalárok is fognak közremüködni. Este 8 órakor tánczvigalommal egyebekötött mükedvelői előadás veszi kezdetét; szinrekerül. „II ik Rákóczi Ferencz fogsága" Eredeti történeti dráma 5 felvonásban. — Irta: Szigligeti. Rendező: Prokupek Ferencz. Közremüködnek: Ureczki Anna k. a., Prokupek Ferencz, Papp Sándor, Páldiák Sámuel, Balás József, Horváth Zoltán, Baier Károly, Németh Lajos, né u. a., Uzsváth Ferencz, Benke Sámuel, Balázs József, Tót Jenő, Balázs István, Németh Károly, Papp György. Ezt követi egy tánczvigalom egy kitünő zenekar mellett, Mi rérészünkről melegen ajánljuk a törekvő egyletet bukaresti magyar testvéreink párttfogásába, mert ők megérdemlik.

— A himlőoltás az influenza ellenszere. A berlini „Medizinische Wochenschrift" legujabb számában Goldschmidt dr. egészségügyi referens megbizható statisztikai adatok alapján bizonyitgatja, hogy az állati limfával való oltás, illdtőleg ujraoltás némi oltalmat ad az influenza ellen. Goldschmidt dr. különösen azokra a tapasztalokra támaszkodik, a melyeket a legutóbbi influenza-járvány idején a német hadseregben gyüjtött. Azt tapasztalta ugyanis, hogy a katonák közül sokkal kevesebben kapták meg az influenzát, mint a polgári lakosság ezreiből, holott más epidemia a sürü együttlakás következtében sokkal jobban sanyargatja a katonaságot, mint a polgárságot. Halottja is kevesebb volt az influenzának a kaszárnyákban, mint azokon kivül. Az oltási jegyzőkönyvek gondos tanulmányozása révén kideritette Goldschmidt dr., hogy a német hadseregben különösen azokat döntötte ágyba az influenza, a kiken nem fogott az oltás, valamint hogy a halottak legtöbbje is ezek közül került ki. Mindebből azt következteti a katona orvos, hogy az oltást, illetőleg az ujraoltást az influenza ellenszerének kell tekinteni s hogy ez a betegség okvetlenül rokonságban van a himlővel.

— Román minisztérium. Az uj minisztérium — bukaresti levelezőnk szerint — ekkép alakult meg: miniszterelnök tárcza nélkül: Florescu tábornok, belügyér Catargiu, h. pénzügyminiszter: Vernescu. külügyér: Blarenberg, igazságügyér: Vericeanu, uradalmi: Lahovary, hadügyér: Olarescu, közoktatás: Poni. Isvoreanu kibukott. Általánosan az a nézet tartja magát, hogy a minisztérium gyengébb lett. Egy előkelő diplomata az uj kabinet felől ekkép nyilatkozott: „Mindent elképzelhettem volna, de azt soha. hogy Blarenberg Vericeanu mellé áll. Én kiváncsi vagyok, hogy fogja a puritánus Blarenberg a király előtt — kiről azt mondá többek között: „királyi shylock" — a hüségi esküt letenni.

— „Határidő napló" 1892-re, kir. és községi biróságok, közigazgatási és pénzügyi hatóságok, kincstári ügyészségek, ügyvédek, kir. közjegyzők és birósági végrehajtók számára; mely a nagyméltóságu m. kir. igazság- és belügyminiszter urak által 33,429.1891. I. M. és 2913—1889. B. Ü. eln. sz. a. körrendelettel mint czélszerü az alantas hatóságoknak ajánltatott, több tekintélyes igazságügyi és közigazgatási főbb tisztviselők véleményével pedig támogattatott, izléses kiállitásban erős vászonkötésben megjelent és Haar és Raab kiadó-czégnél Győrben megrendelhető. Ára 2 frt.

Sajtóhiba. Lapunk utolsó számában párisi levelezőnket Wilk Lajos urat a szedőgyerek „Wölk"-nek keresztelte. Ezen erőszakos elkeresztelés ellen annál inkább tiltakoznunk kell, mert az első levél már megérkezett és legközelebb tárczarovatunkban megjelen.

Közgazdaság.

Szállitás. A m. kir. államvasutak gépgyárának egy hirdetménye az 1892. évre szükségelt különféle jegenye-fenyőfa és luczfenyőfa anyag szállitását illetőleg, az érdekeltek által a brassói kereskedelmi- és iparkamara irodájában betekinthető.

Szállitás. A m. kir. államvasutak részére 1892. évre, esetleg 1894. év végéig szükséges anyagok u. m. agyagáruk, fémáruk, fanemüek, kelmék és rövidáruk, bőr- és kötél-áruk stb. stb. szállitására vonatkozó hirdetmény a brassói kereskedelmi- és iparkamara irodájában betekinthető. Az ajánlatok f. évi november hó 30-áig felterjesztendők.

—. Mi ujság? Jelenleg a találmányok korszakát éljük, egyuttal azonban az előitéletek korszakát is. A számos uj dolgok között, melyek az utolsó évtizedek alatt az emberiségnek szolgáltattak, — legyen az az ipar vagy a táplálkozás terén — természetesen olyanok is találtattak, melyekre szükség nem volt, és ennélfogva „minden uj" ellen egy bizonyos apáthia mutatkozott. Mai nap minden utánjárás nélkül pálcza töretik minden uj dolog fölött. De hogy mily helytelenül történt ez, számos eset mutatja, mert ha minden uj dolog előre elitéltetik, hol marad akkor a haladás? A nép táplálkozása terén utóbbi időben egy uj áru hozatott forgalomba, mely megjelenésekor már nagy figyelmet keltett, de mely a közönségben még mindig nem hóditott eleget, habár ezt tenni hivatva van. A kávé manap egy általános táplálkozási szer lett. Miután azonban tulságos drága, ennélfogva — persze szegényebb körökben — egy szurrogátot használnak, mint a fügekávét, cikóriát stb. Ezek azonban nem csak hogy megrontják a szemes kávé izlését, hanem részben az egészségnek is ártalmas. Számos gyomorbaj ily surrogatoknak a következménye, habár más körülménynek tulajdonittatik. Egy franczia vegyésznek találmánya, a kávépörkölésnél képző gőzöket condensálni, müncheni Kathreiner Ferencz utódai által megvásároltatott, és a maláta-kávéval alkalmaztatik. Az összes államokban szabadalmat nyert nevezett czég ezen találmányra, valamint az uj gépekre és Kathreiner maláta kávéját ma nemcsak egész Európában, hanem Amerikában és más tengerentuli országokban is iszszák. Miután nálunk már évek óta égetett árpa adatik a gyermekeknek, fenti maláta azonban első perczre szépen pörkölt árpához hasonlit, sokak, kik látták, de nem kóstolták, azt hitték első perczre, hogy égetett árpát látnak és nem egy uj talalmányt. A kik azonban kóstolták, egészen más nézeten vannak. A Kathreiner-féle áru egy malátakávé aromával és igy a legjobb pótkávé és a szemes kávé egyedüli pótléka. Ezen maláta kávé egy valóságos népélvezet és tápanyag, mert jóizü, táplálékony és olcsó. Gazdagnak és szegénynek egyaránt! Ezen sorok folytán próba kóstolásra akarjuk serkenteni a nagy közönséget és főleg olyanokat kik előitéletből máig uj dolgokat nem szerettek. Figyelmeztetik arra, hogy Kathreiner-Kneipp maláta kávéja nyiltan soha, hanem csupán fehér csomagban kéknyomással adatik el.

Budapesti értéktőzsde.

1891. nov. 18-iki árfolyam.

Magyar aranyjáradék 4%-os . . .	103·15
„ papirjáradék 5%-os	100·½
„ vasuti kölcsön	—·—
„ kel. vasut állt kö v. I. kib. . .	—·—
„ „ „ „ „ II, . .	—·—
„ „ „ „ „ III.	111·—
földteherm. kötvény	—·—
„ „ „ záradékkal .	—·—
Temes-bánáti földteherm. kötvény . .	—·—
Temes-bánáti földteherm. kötv. zárad.	—·—
Erdélyi földteherm. kötvény . . .	—·—
Horvát szlavon földteherm. kötv . .	104 —
Magyar szőlődézsma válts. kötvény	—·—
„ nyeremé nysorsjegy kölcsön .	—·—
Tisza szab. és szegedi sorsjegy . .	129·½
Osztrák járadék papirban	90·¾
„ „ ezüstben	90·⁹⁄₄
„ „ aranyban	108·¼
1860. osztrák. államsorsjegyek . . .	36·—
Osztr. magyar bank részvény	10·11
Magyar hitelbank részvény	412·¾
Osztr. hitelintézeti részvény	272·80
Ezüst	—·—
Cs. és kir. arany	5.58
20 frankos arany (Napoleond'or) . .	9·37
Német birodalmi márka	58·05
London	118·—
20 márkás arany (Napoleond'or) . .	11·60

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Árlejtési hirdetmény.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a *Breitmayer Adolf* csődtömegéhez tartozó kinnlevő követelések nyilvános árverésen folyó **november hó 25 ik** napján d. u. 3 órakor saját irodai helyiségemben (belváros, virágsor 16. sz.) a legtöbbet igérőnek el fognak adatni.

Megjegyzetetik, miszerint az elárverezendő követelések felmérése, avagy beljutthatóságára nézve semmi szavatosság sem vállaltatik.

Brassó, 1891. november 17-én.

Dr. Popp Árpád,
ügyvéd,
csődtömeggondnok.

(200) 1—2

Kiadó szállás.

Belváros, Árvaház-utcza 3. sz. a. a városról vételen távozás folytán egy — három szoba, konyha, kamara stb. álló emeleti utczai lakás, mely azonnal elfoglalható, **bérbe kiadó.**

(201) 1—3

Nincs többé köhögés!

A Tietze Oszkár-féle

hagyma-bonbons

régi bevált háziszer, meglepő gyorsan hat köhögés, rekedtség, elnyálkásodásnál. Ezen bonbonoknak egyedül sajátszerű alkatrészei teszik bizonyossá a sikert, ezért ügyeljünk a **Tietze Oscar** nevre és a **„hagyma-vedjegyre"**, mert, értéktelen és általános utánzatok is léteznek.

Zacskókban ára 20 és 40 krért. **Fő raktár: Krizsan F. gyógyszerésznél Kremsier.**

Raktárak helyben a következő gyógyszertárakban: Kellemesi F., Hornung Gyula, Roth V., Klein V., Jekelius N., Kugler Ede, Obert H., Schuster Károly, valamint Zinz Henrik kereskedő üzletében.

Továbbá Erdélyben a legtöbb gyógyszertárakban, drogusta üzletekben stb.

(169) 3—20

A czég fennáll 1876. óta.

Első osztrák-magyar
Gummi-Watton-különlegességek
és vöglagok gyára.

KLINGER GYÖRGY

BÉCS, Ottakring, Hauptstrasse 66. sz. a.

Ajánlja magát gyengék és görbe növésűek testalakának kitöltésére szolgáló gummi wattonok szállítására. **Végtagok,** mint műorrok, fülek stb. Különlegességek férfiak és hölgyek számára tucatonként 1, 2, 3, 4 és 5 frt. Az egészségnek ártalmatlan és tiszta árnyék kezeskedem, ugy nemkülönben minden szakmába vágó **háztartási** és **betegápolói** czikkekért, a nélkül, hogy revóimet tévutra vezetném vagy részemről, mint sok más czég, hogy **párisi gyár.** Titoktartásért **kezesség vállaltatik.** (76) 5—

A mai napon az idevaló téren megnyitom

zongora-raktáramat és kölcsön-eladási intézetemet.

Szaktudományaimnál fogva a t. cz. közönségnek a legjobbat nyujthatom. Hiba nélkül, értékes és a leghíresebb gyárakban készült zongorák nagy raktára a t. cz. közönségnek a legnagyobb és minden irányu **kiválasztást** engedi meg.

Hangolások és javitások tölem a legelkésmeretesebben és legjobban végeztetnek.

Tisztelettel

Strobel János,

zongoraművész.

Weisz Mihály-utcza 24

202 (1—12)

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Zongorákról külön képes árjegyzék.

Harmonikáról külön árjegyzék kérendő.

Mechanikai hangszerekről külön árjegyzék.

(191) 1—20

Üzlethelyiség térszüke miatt

az alább emlitett áruk tetemesen leszállított áron kaphatók.

Női köpenyek és Jaquettek 8 frttól 20 frtig, gyermekköpenyek 4 frttól 10 frtig, muffok (bőrből és crimerből) 80 krtól fölfelé, válamint uri és női divatkelmék, rövidáru és kötött áruk, vásznak és barchendek.

Különösen figyelmébe ajánlom raktáramat a vidéki kereskedő uraknak, miután **partiekban gyári áron alól** árusitok.

Tisztelettel

BEER MIHÁLY,
Kolostor-utcza 23.

(194) 1—6

Bámulatos olcsó és szolid czipőáruk.

SABADEANU JUON
czipő- és kalapáru-raktárában
Brassó, Kapu-utcza 10. sz. alatt

épen most érkeztek meg nagy mennyiségü **téli czipőáruk** *bőr, posztó, nemez (Filz), bunda és kaucsuk*-ból, mindannyi friss, divatos és szolid áruk, melyek térszüke és aprópénz hiánya miatt csakis még 8 napon belül bámulatos olcsó áron, ámde csupán készpénz fizetés ellenében adatnak el, és pedig:

Férfiak számára

vikszosbőr czugoszczipők	2·90
„ „ „ bőrborítékkal	3.50
czugos posztó czipő bőrborítók és nemezbélés	3.80
posztó „ munkalak borítékkal	4.50
tördmagas posztómunkalak borítékkal	5.50
sakolak borítékos czugoszczipők	4.80
magas posztócsizma bőrborítékkal	5.70
posztó (sosson) hóczipők bőrborítékkal	3.50
orosz bagaria vadászcsizma	9.50
tehénbőr munkascsizma	5.50.

Nők számára

vikszosbőr czugoszczipők	2.60
patent vagy szegelős czugoszczipők	3.
czugoszczipő fűzelőbélésel	3.50
czugos posztóczipő bőrborítékkal és fűzelőbélésel	3.90
ez. posztóczipő munka lakborítékkal	3.80
ugyanaz brodabélésel	2.50
fűzetős pamaka	1.70
„ gombolva	2.
szegelős korcsolyázó fűzőczipő	3.60
filcz és szövet házicsipő	—.80

stb.

gombolyos és fűzős czipők

Meghülés ellen védelmet nyujtanak

az én világhirü, szabadalmazott és legjobbnak bizonyult

Russian-Amerikan-India-Szt.-Pétervári hóczipőim (Sosons)

vizáthatlan gummitrikotbol gummi borítékkal, gummi felső czipők (galosnik) russian-boots, sandalok és selfatingek férfiak, nők és gyermekek számára leszállitott árakon. — Ezen gyártmány szoliditását és izléses façonját a világ egyetlen gyára sem tudta elérni.

Bunda-, nemez- és posztó utazócsizmákban és czipőkben szintén nagy választékom van, bőr és posztó felsőczipők, nemez és gyapjukalapok, posztó- és bőrsapkák mindig raktáron vannak.

Vidéki megrendelések a mérték és szám beküldése esetében utánvétel mellett gyorsan elküldetnek és nem tetsző áru visszacseréltetik.

Ha az áru olcsó és jó — ez a vevőre bátorító.

Divatos és nagyon szolidos vevőkön bámul.

Bámulatos olcsó minden, — csak fizetni készpénzben és szivesen.

Dr. Flechtenmacher Károly

orvos és női specziálista,

lakik 1891. deczembertől kezdve:

Belváros, piacz, gyülmölcs-sor sarkán,

I. emeleten, EREMIAS üzletén felül.

Bejárat Hirscher-utcza 2. szám alatt.

Rendel vasár- és ünnepnap kivételével ½ 12 — ½ 1 óráig.

(180)3—9

Műfogak

legjobb minőségben kautschuk avagy arany foglalatban

olcsó árak mellett

Dr. GUSZT fogorvosnál,

Almasor 19.

(198) 2—1

Brassó nyomatott a kiadó-tulajdos KÖZMŰVELŐDÉSI rodalmi és műnyomdai részvénytársaság önnyomodájában.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.